

Політична влада. Політичний режим

1

Влада як соціальний феномен

2

Ресурси влади

3

Класифікація влади

4

Сутність політичної влади, її функції

5

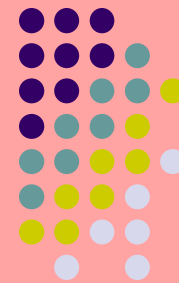
Основні риси політичної влади

6

Легітимність політичної влади

1

Влада як соціальний феномен

КРАТОЛОГІЯ

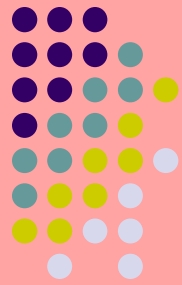
(від грець. κράτος – влада, сила і logos – слово, поняття, вчення)
- сукупність знань про владу

Влада — це реальна можливість здійснювати свою волю, нав'язуючи її іншим людям.

Влада — це вплив однієї частини суспільства (індивідів, групи) на поведінку інших у бажаному для себе напрямку.

Суб'єкт влади

сторона з переважним впливом:

- народ
- державний орган
- окремий індивід, наділений владою

Об'єкт влади

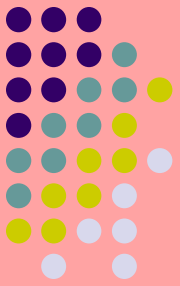
сторона, яка зазнає впливу:

- народ
- окремий індивід

Демократичне суспільство

Підходи до трактування поняття влади

Телеологічний

- засіб досягнення поставлених цілей і одержання результатів

Реляціоністський

- відношення між двома партнерами, коли суб'єкт впливає на об'єкт

Системний

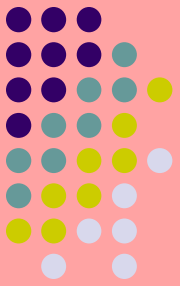
- об'єднувач всіх елементів політичної системи

Біхевіористський

- особливий тип поведінки: одні люди командують, а інші підкоряються

Інструменталістський

- можливість використання певних засобів, зокрема, насильства

Підходи до трактування причин владних відносин

Біологічний

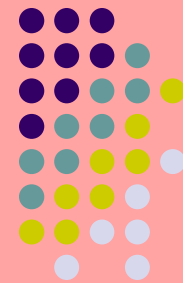
**влада
притаманна
біологічній
природі
людини**

Антропологічний

**влада
притаманна
суспільній
природі
людини**

Політологічний

**влада
з'являється
лише на
певних етапах
розвитку
суспільства**

РЕСУРСИ ВЛАДИ – фактичні та потенційні засоби здійснення влади

Ресурси знаходяться між суб'єктом і об'єктом влади і «матеріалізують» відносини залежності між ними.

Економічні

Соціальні

**Види
ресурсів
влади**

Демографічні

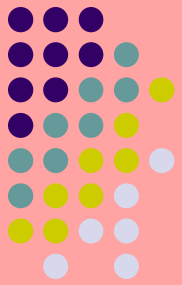
Інформаційні

Силові

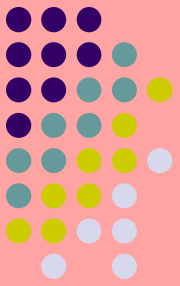

**Політико-
правові**

3

Класифікація влади (за сферами суспільного життя):

1

• економічна

2

• соціальна

3

• духовно-інформаційна

4

• сімейна

5

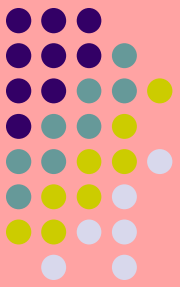
• **політична**

влада права

4

Сутність політичної влади, її функції

тиранія

олігархія

політія

автократія

аристократія

меритократія

партократія

плутократія

охлократія

технократія

монархія

теократія

тимократія

бюрократія

ідеократія

етнократія

анархія

ПОЛІТИЧНА ВЛАДА — це реальна здатність одних суб'єктів політики проводити свою волю стосовно інших за допомогою правових і політичних норм

**Державна
влада**

**Форми здійснення
політичної влади
(за суб'єктами)**

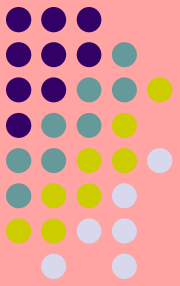

**Влада
громадських
організацій**

**Влада органів
місцевого
самоврядування**

Функції політичної влади

Управлінська

- керівництво та управління суспільством

Інтеграційна

- узгодження інтересів всіх соціальних груп

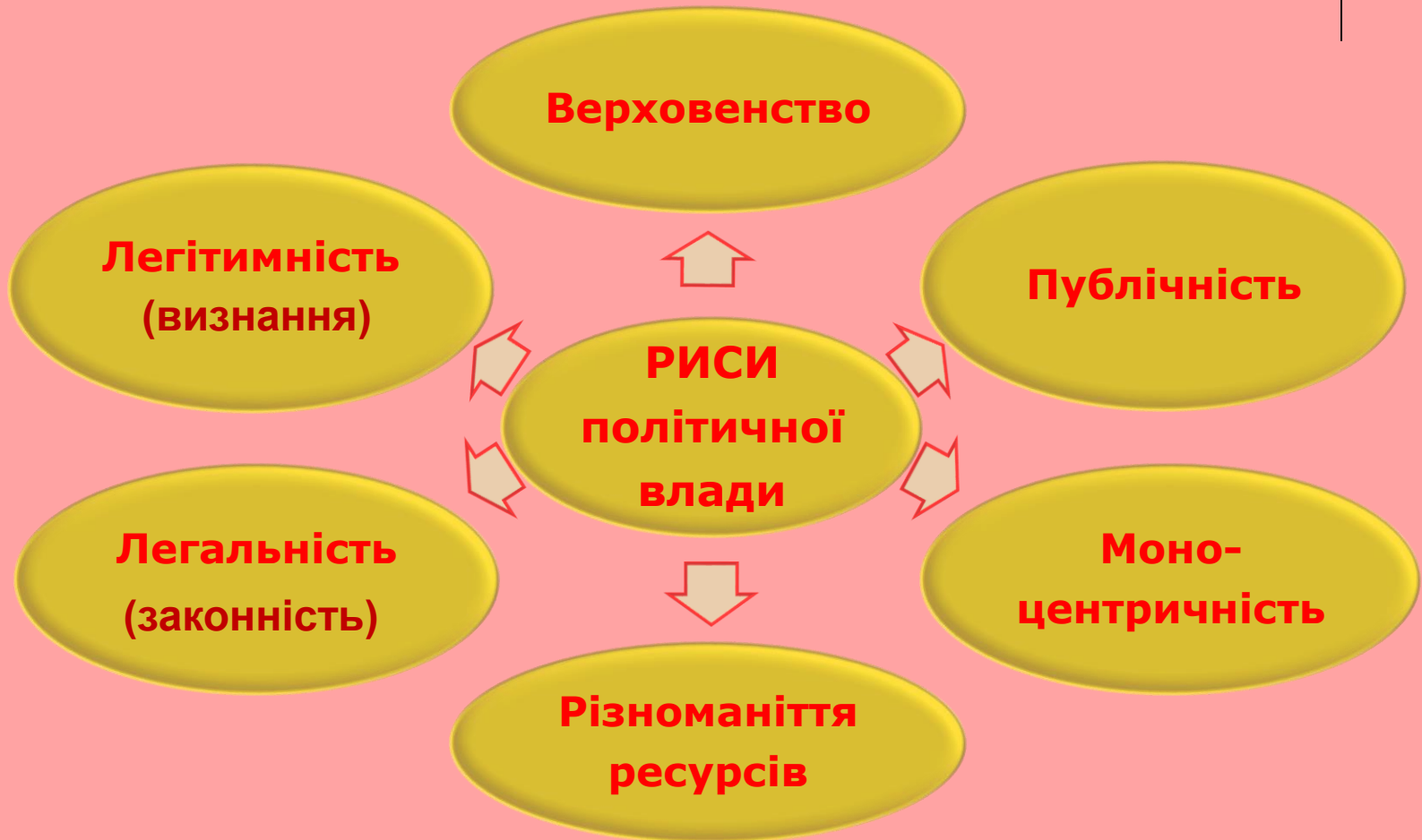
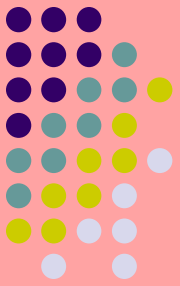
Оптимізаційна

- оптимізація політичної системи відповідно до цілей і завдань правлячих сил

Стабілізуюча

- забезпечення політичної стабільності в країні

5 Основні риси політичної влади

6

Легітимність політичної влади

ЛЕГІТИМНА ВЛАДА — влада, що
визнається більшістю народу

legalis

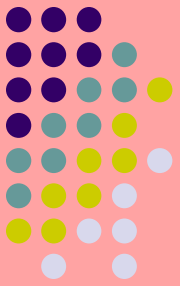
≠

legitimus

законний

Ознаки легітимності політичної влади

Ліберально- демократична позиція

- **легітимною є влада, яка сформована в результаті законних, демократичних процедур**

Позиція політичного реалізму

- **легітимність влади полягає в її здатності підтримувати в суспільстві стабільність**

ІДЕАЛЬНІ (ЧИСТІ) ТИПИ ЛЕГІТИМНОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ

МАКС ВЕБЕР
(1864-1920)

Традиційний тип

Харизматичний
тип

Раціонально-
легальний тип

- ґрунтується на авторитеті традицій і звичаїв
- підвладні сприймають владу як належну, бо так було завжди, вони вірять у непорушність і святість здавна існуючих порядків
- найстійкіша легітимність, оскільки сталими є самі традиції і звичаї

ХАРИЗМАТИЧНИЙ ТИП легітимності:

- ґрунтується на вірі у незвичайні якості і здібності, винятковість правителя
- притаманний суспільствам з невисоким рівнем розвитку демократії і політичної культури
- нерідко виникає у кризові періоди
- свідомо культивується велич самої особи керівника

РАЦІОНАЛЬНО-ЛЕГАЛЬНИЙ ТИП легітимності:

- базується на переконанні у законності (легальності) й доцільності (раціональності) існуючої влади
- органи влади та їхні керівники обираються через демократичні процедури й відповідальні перед виборцями
- правлять не видатні особистості, а закони
- основний тип легітимності в сучасних демократичних державах

Дякую за увагу!

